

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22096-05-22 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

לפני כבוד השופט מוטי פירר

מבקש עמית זילברג
ע"י ב"כ עו"ד לירון פרמינגר

נגד

משיבה דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד גיורא בן טל וליאת ברוך

פסק דין

לפניי בקשה מוסכמת להסתלקות מתוגמלת של המבקש מבקשה לאישור תובענה כייצוגית ("הבקשה" או "בקשת האישור") כנגד המשיבה, זאת בהתאם להוראת סעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("החוק").

1. המשיבה, חברת דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ ("דור אלון"), מפעילה רשת חנויות מרכולים המכונה "am: pm", וכן אתר אינטרנט למכירת מוצרים שונים באמצעות משלוחים לערים תל אביב, רמת גן, גבעתיים, רמת השרון, הרצליה ובת ים ("אתר האינטרנט").
2. המבקש, עו"ד במקצועו ("המבקש"), ביקר באתר האינטרנט לצורך רכישת מוצרי צריכה שונים ובעיקר מוצרי מזון, וגילה לטענתו כי פרסום המוצרים באתר נעשה באופן לקוי אשר יש בו כדי להטעות את ציבור הצרכנים.
3. המבקש הגיש תובענה וכן בקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד דור אלון, במסגרתם טען כי בעת כניסתו לאתר האינטרנט לצורך רכישת מוצרים שונים, גילה כי ישנם מוצרים שונים המפורסמים באתר מבלי שניתן לגביהם מלוא המידע אשר נדרש להופיע על אריזות המוצרים. פריטי המידע החסרים הם בין היתר: ארץ ייצור המוצר, רכיבי המוצר, ערכיו התזונתיים, מידע אלרגני וכיו"ב. לטענתו, ישנם מוצרים המפורסמים באתר אשר לגביהם ניתנים מלוא הפרטים, אולם ישנם מוצרים אחרים תחת אותה קטגוריה לגביהם לא מפורסם מלוא המידע, אלא מידע חלקי בלבד. הסברו של המבקש לאבחנה הנ"ל הוא בכך שדור אלון בוחרת לתת את מלוא המידע המבוקש לגבי המוצרים היקרים יותר מאותה קטגוריה, כך שהצרכן ייטה לבחור במוצרים אלו ולא במקביליהם הזולים יותר.
4. לטענת המבקש, דור אלון הטעתה לקוחות במחדלה בכך שנמנעה מלהציג את מלוא המידע הנדרש אודות אותם המוצרים. כך נאלץ הצרכן לבחור במוצר או להשוות בינו לבין מקביליו,

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22096-05-22 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

בהתבסס על פרטי מידע חלקיים בלבד. בכך הפרה דור אלון לשיטתו את הוראות סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 ("חוק הגנת הצרכן"), האוסר על ביצוע מעשה או מחדל העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה. לדבריו, מדובר בפרטי מידע מהותיים הנוגעים לעסקת רכישת מוצרי מזון ואי הצגתם מהווה הטעייה, ולמצער עלולה להטעות את הצרכנים המבקרים באתר.

5. בהתאם לאמור בסעיפים 10 ו-14(א) לחוק, הוגדרה קבוצת הצרכנים בבקשת האישור כך :

כל מי שביקר ו/או רכש מוצרים באתר המקוון של המשיבה תחת רשת AM:PM ואשר המשיבה לא הציגה פרטים מהותיים בקשר למוצרים שנמכרים על ידה לרבות מקום ייצורם, רכיבי המוצר, ערכים התזונתיים ועוד כמתחייב בהתאם לחוק הגנת הצרכן.

6. לטענת המבקש, עקב ההפרות הנטענות נגרמו לקבוצת הצרכנים שביקרו באתר האינטרנט נזקים בלתי ממוניים המתבטאים בתחושות שליליות לרבות עוגמת נפש, אובדן האמון ביצרני ומשווקי מזון, תחושת נבגדות תסכול וכעס, ואף נפגעה אוטונומיית הבחירה שלהם, שכן נמנעה מהם היכולת לבצע השוואה בין המוצר שנרכש למוצר מקביל. כמו כן, נגרם לאותם צרכנים נזק ממוני שכן רכשו מוצר על בסיס מידע חלקי בלבד, ואף ייתכן שרכשו מוצר יקר יותר מהמוצרים המקבילים הקיימים תחת אותה קטגוריה.

7. המבקש העריך את נזקו האישי הבלתי ממוני בסך של 50 ₪; הנזק לקבוצה לא ניתן היה להערכה בשלב הגשת הבקשה והועמד לכל הפחות על סך של 2,500,000 ₪ שהינו גבול סמכותו של בית משפט זה.

8. בתשובתה לבקשת האישור, טענה דור אלון בין היתר, כי המבקש נעדר תביעה אישית. נימוקיה התבססו על כך שהרכישה באתר האינטרנט מוגבלת למספר יישובים ספציפיים בגוש דן (תל אביב, רמת גן, גבעתיים, רמת השרון, הרצליה ובת ים בלבד), כאשר מקום מגוריו של המבקש או כתובת משרדו לא נמנים ברשימת היישובים הנ"ל, משכך הרכישה באתר כלל לא הייתה אפשרית עבור המבקש. על כן, המבקש אינו עונה להגדרה של "צרכן" במובנו בחוק הגנת הצרכן ולא יכולה לקום לו כל טענה אישית בגין ההפרות הנטענות. עוד טענה דור אלון כי המבקש לא הוכיח כל קשר סיבתי בין ההפרות הנטענות לפיהן הטעתה צרכנים, לבין הנזק הנטען שנגרם לקבוצת הצרכנים. עוד נטען, כי הטענות העובדתיות בדבר אי פרסום המידע המהותי אודות המוצרים מופרכות, שכן המידע המבוקש דווקא פורסם כנדרש באתר האינטרנט. עוד הוסף כי בבקשת האישור לא צוין כל מקור משפטי המעגן את החובה של דור אלון כמשווקת המוצרים באתר האינטרנט, לפרסם את מלוא המידע המצוין על גבי אריזות המוצרים בהתייחס לכל אחד מן המוצרים הנמכרים באתר.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22-05-22096 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

9. ביחס לנזקים הנטענים טענה דור אלון, כי המבקש לא עמד בנטל ההוכחה הנדרש לצורך קבלת פיצוי בגין הנזקים הבלתי ממוניים הנטענים, שכן היה עליו להוכיח כי ההטעיה פגעה בליבת הזכות לאוטונומיה של קבוצת הצרכנים ואף גרמה להם לתחושות שליליות משמעותיות, דבר שלא נעשה. ביחס לנזק הממוני נטען כי המבקש עותר לפיצוי עונשי, שכן סכום הפיצוי כולל גם רכיב של ענישה והרתעה – פיצוי שלא ניתן לקבל במסגרת הליך של תובענה ייצוגית.
10. המבקש השיב וטען כי עומדת לו עילת תביעה אישית מובהקת וכי כתובת מגוריו אינה רלוונטית, שכן המשלוח מסופק לכתובת מקום האספקה שבוחר הצרכן ולא דווקא למקום מגוריו. המבקש עמד על טענתו כי דור אלון הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן ואף טען כי חלה עליה חובה מוגברת שלא להטעות צרכנים בהיותה בעלת אתר מסחרי מקוון ומשווקת עסקאות מכר מרחוק, כהגדרתה בחוק. עוד נטען, כי הפסיקה הכירה בפגיעה באוטונומיה בעקבות אי-הגילוי או ההטעיה כנזק בר פיצוי, שעה שההטעיה מנעה מהצרכן אפשרות מעשית לרכוש מוצר חלופי, כפי שאירע בעניינם של קבוצת הצרכנים. כמו כן, הנזקים הבלתי ממוניים להם טען המבקש בבקשת האישור, אינם דורשים הוכחה של תחושות שליליות 'חזקות' ולכן לא נשללת זכותו הנטענת לקבלת הפיצוי בגין נזקים אלו.

בקשת ההסתלקות המוסכמת

11. ביום 3.4.23 התקיים דיון מקדמי בנוכחות הצדדים, במהלכו עלה מתווה לפתרון המחלוקת, המבוסס על שינוי והסדרה עתידיים אשר יבוצעו על ידי דור אלון ויביאו לתיקון ההפרות הנטענות. בהתאם לכך, הגישו הצדדים בקשת הסתלקות מוסכמת, בה פורט מתווה לתיקון ההפרות הנטענות באתר האינטרנט של דור אלון.
12. כפוף לאישור בקשת ההסתלקות, התחייבה דור אלון כי בתוך 90 ימים ממועד קבלת בקשת ההסתלקות ומתן פסק דין, היא תעדכן את המוצרים המופיעים באתר האינטרנט, כך שלכולם ילווה מלוא המידע הנדרש, לרבות ארץ הייצור, רכיבי המוצר, ערכים תזונתיים, מידע על אלרגניים וכיו"ב ("העדכון"). הובהר כי דור אלון לא מתחייבת לפרסם באתר האינטרנט פרטים המתייחסים למוצר כלשהו ככל שפרטים אלו לא צוינו על גבי אריזת המוצר, וכמו כן היא רשאית להסיר מוצר מהאתר אשר לא מופיעים על גבי אריזתו כל הפרטים הנדרשים. העדכון לו מתחייבת דור אלון, יכול שיעשה בדרך של פרסום תמונה היקפית של אריזת המוצר (360 מעלות) או בדרך של הוספת כיתוב באתר האינטרנט במסגרתו יפורטו מלוא הפרטים האמורים. בחירת אופן העדכון בהתאם לאפשרויות האמורות שמורה לדור אלון.
13. הצדדים נותרו חלוקים בסוגיית תשלום הגמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, וביקשו כי ככל שתאושר בקשת ההסתלקות, יתאפשר להם להגיש טיעונים קצרים בסוגיה זו.
14. בהתאם להוראות סעיף 16(ב) לחוק ולהוראות תקנה 11(א) לתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע-2010, המבקש ובא כוחו הגישו תצהיר תומך לבקשת ההסתלקות בו הצהירו כי גילו את מלוא

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22096-05-22 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

הפרטים המהותיים הנוגעים להסתלקות, ובעניינה לא קיבלו כל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין.

דיון והכרעה

15. בסעיף 16(א) לחוק, קבע המחוקק תנאים לאישור הסתלקות צדדים מתובענה ייצוגית או מבקשה לאישורה:

מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, לא יסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט; בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה:

- (1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה;
- (2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה.

16. מקום בו מבוקשת הסתלקות 'מתוגמלת' מבקשה לאישור תובענה ייצוגית יבחן בית המשפט תחילה האם התובענה מעלה עילה של ממש, וכאשר התביעה אינה ראויה או שסיכוייה קלושים לא יאשר בית המשפט את הגמול למבקש או שכר טרחה לבא כוחו. (ראו ע"א 4714/13 מרון דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ (2013); אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 87-89 (תשע"א)). כמו כן יבחן בית המשפט בעת קביעת הגמול ושכר הטרחה את מידת התועלת שהביאה הבקשה לחברי הקבוצה. אמות המידה לאישורה של הסתלקות מתוגמלת נקבעו על ידי בית המשפט העליון בע"א 8114/14 מרקיס מוצרי ייעול בע"מ נ' סונוול ישראל בע"מ (22.8.2018) (עניין "מרקיס"). נפסק, כי נקודת המוצא היא שאין מקום לפסוק גמול ושכר טרחה במסגרת הסתלקות, וכי הסתלקות מתוגמלת היא בגדר חריג (פסקה 26 לפסק הדין). עוד נקבע, כי על מנת שתאושר הסתלקות מתוגמלת, על בית המשפט "להתרשם כי לקבוצה צמחה תועלת קונקרטי ורלוונטי כתוצאה מההליך, ואין די מבחינה זו בתועלת כללית ועמומה לקבוצה" (שם, פסקה 25 לפסק הדין; ההדגשה במקור).

17. בענייננו, נוכח הנסיבות המתוארות לעיל, סבורני כי בשלב זה של ההליך לא ניתן לשלול כי עומדת כנגד דור אלון עילה לכאורה להטעיית צרכנים, תוך הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן, כמפורט בבקשה. עוד מצאתי כי קיימת תועלת במתווה אליו הגיעו הצדדים לעדכון אתר האינטרנט, שכן קיומו, יוביל לפרסום כלל המוצרים והמידע הדרוש לגביהם באופן מלא באתר. כך יוכלו הצרכנים להתרשם ממלוא המוצרים המופיעים באתר ולא רק מחלקם, להשוות בין מוצרים מקבילים באותו תחום ולבחור במוצר התואם את דרישתם. סבורני כי לאחר עדכון אתר האינטרנט, האופן בו הצרכנים ירכשו מוצרים באמצעות האתר יהיה דומה לאופן בו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22096-05-22 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

הצרכנים רוכשים מוצרים ברשתות השיווק ונחשפים למלוא המידע אודות המוצר המצוי על גבי אריזת המוצר. לפיכך, מצאתי כי אכן קמה תועלת קונקרטיה ורלוונטית לחברי הקבוצה, המצדיקה את אישור הבקשה להסתלקות מתוגמלת.

18. בנסיבות העניין לא מצאתי מקום לאיתור מייצגים חלופיים כאמור בסעיף 16(ד)(1) לחוק. המניעים להגשת התובענה היו טענות המבקש בדבר אי פרסום מלוא הפרטים המהותיים אודות חלק מהמוצרים המופיעים באתר האינטרנט, וכן הנזק שנגרם לקבוצת הצרכנים כתוצאה מפרסום המידע החלקי. בבקשת האישור התבקש צו עשה צופה פני עתיד לסימון המוצרים בהתאם להוראות החוק, וכן מתן פיצוי כספי לאור נזקי העבר שנגרמו למבקש ולקבוצת הצרכנים. המתווה שהושג על ידי הצדדים יוביל לתיקון המחדל ולהשלמת המידע שהיה חסר בהתייחס למוצרים המופיעים באתר, כך שהצרכנים יחשפו למלוא המידע הנדרש כפי שהוא מופיע על גבי אריזת המוצרים. ניתן לומר כי יישום המתווה המוסכם, יוביל לקבלת הסעד צופה פני העתיד המבוקש בדבר סימון המוצרים כנדרש. הבאתי בחשבון כי לא הובהר מה היקף קבוצת הצרכנים שנפגעו לכאורה כתוצאה מההטעיה האמורה, ולפיכך לא ניתן לאמוד את הנזק הכלכלי, ככל שנגרם לחברי הקבוצה. לנוכח האמור, התועלת שתצמח לחברי הקבוצה באיתור מבקש ובא-כוח מייצג חלופיים היא נמוכה, ואינה מצדיקה את הטרחה והמאמץ הכרוכים בכך. נוסף על כך, משעה שהליך זה הסתיים בדרך של הסתלקות, הוא אינו מהווה מעשה בית-דין עבור חברי הקבוצה ככל שמי מהם יוכיח בעתיד כי נגרם לו נזק בפועל.

19. כמו כן, בנסיבות העניין לא מצאתי כי יש מקום לפרסום או לשליחת הודעה לפי תקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, למעט שליחת הודעה למנהל בתי המשפט ולמומנה על הגנת הצרכן (ר' ת"צ 24356-04-10 הר עוז נ' כלל בריאות חברה לביטוח בע"מ (2010)).

סוף דבר

20. אני מאשר את בקשת ההסתלקות. בהתאם לכך, הבקשה לאישור התובענה כייצוגית תימחק; כמו כן נדחית בזאת תביעתו האישית של המבקש כלפי דור אלון.

21. הצדדים יגישו תמצית טענותיהם בדבר היקף הגמול למבקש ושכר הטרחה לבא כוחו, באופן שלא יעלה על 2 עמודים. המבקש יגיש את תמצית טענותיו בתוך 14 ימים והמשיב בתוך 14 יום נוספים.

22. תשלום הגמול ושכר הטרחה אשר ייקבע יבוצע בכפוף ולאחר הגשת תצהיר מפורט מטעם דור אלון, לפיו ביצעה את כלל העדכונים הדרושים באתר האינטרנט, כך שפורסם מלוא המידע החסר אודות כלל המוצרים המופיעים באתר, ובכפוף להגשת תצהיר ב"כ המבקש כי ביצע בדיקה מדגמית של 50 מוצרים באתר ווידא כי מופיע לגביהם מלוא המידע הנדרש.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"צ 22096-05-22 זילברג נ' דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ

23. דור אלון תישא בתשלום האגרה הראשונה ששילם המבקש. ניתן בזה פטור מתשלום האגרה השנייה.

24. ב"כ המבקש ימסור למנהל בתי המשפט ולממונה על הגנת הצרכן בתוך 10 ימים הודעה מתאימה בדבר מחיקת בקשת האישור ודחיית תביעתו האישית של המבקש. להודעה יצורפו העתק בקשת ההסתלקות על נספחיה וכן החלטה זו.

ניתן היום, כ"ז אייר תשפ"ג, 18 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

מוטי פירר, שופט

